

Kultur- och fritidsnämnden

Budget 2019, Verksamhetsplan 2020-2021

Ordförande: Arne Ekstrand

Förvaltningschef: Eva Wiström

2019-02-06

Innehållsförteckning

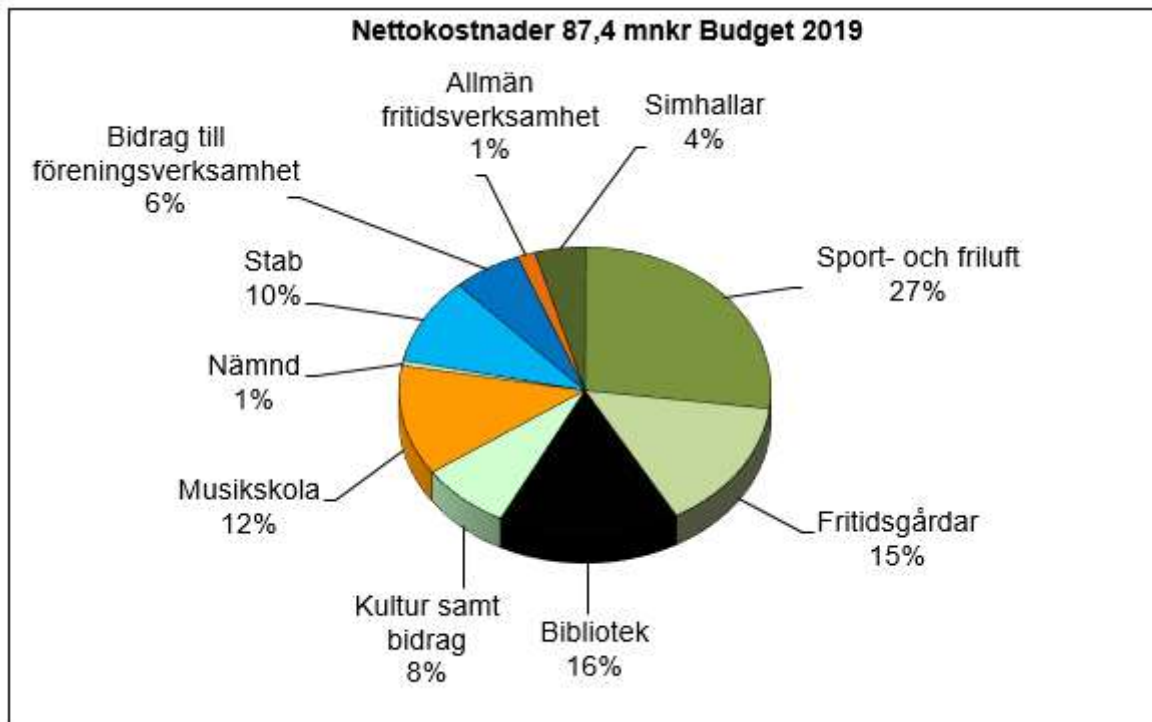
Kultur- och fritidsnämnden.....	1
Budget 2019, Verksamhetsplan 2020-2021	1
1 Ekonomisk sammanställning.....	4
2 Mål- och resultatstyrning.....	5
2.1 Aktiviteter för måluppfyllelse.....	7
2.1.1 Kultur.....	7
2.1.2 Österåkers bibliotek	9
2.1.3 Musikskolor.....	9
2.1.4 Idrott- och fritid	10
2.1.5 Bidrag till föreningslivet	12
2.1.6 Ung i kommunen.....	12
2.1.7 Fritidsgårdar	13
3 Strategiska styrtalet.....	14
4 Plan för konkurrensprövning	15
5 Program för uppföljning och insyn	15
6 Digitaliseringsplan.....	15
7 Lokaler	16
8 Taxor och avgifter.....	17
9 Riktade bidrag.....	17
10 Internkontrollplan.....	17
11 Förändringar i förhållande till budget 2018.....	17
12 Utveckling och förändring.....	18
12.1 Information och kommunikation	18
12.2 Kultur.....	18
12.3 Idrott- och fritid	19

12.4 Idrott och friluftsanläggningar.....	20
12.5 Utveckling och förnyelse.....	20
13 Framåtblick, riskanalys	20
Bilagor:.....	21

I Ekonomisk sammanställning

Ekonomisk sammanfattning, tkr				
Kostnads- och intäktslag	Budget 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Plan 2020 exkl. prisutv.
Avgifter	4 743	4 244	4 238	4 238
Övriga intäkter	2 657	3 129	962	962
Summa intäkter	7 400	7 373	5 200	5 200
Personalkostnader	-13 329	-13 070	-13 402	-13 402
Lokalkostnader	-9 986	-10 137	-16 156	-16 156
Kapitalkostnader	-1 405	-1 405	-1 405	-1 405
Köp av verksamhet	-46 354	-44 281	-44 406	-44 406
Övriga kostnader	-16 776	-17 621	-17 231	-17 231
Summa brutto	-87 850	-86 514	-92 600	-92 600
NETTOKOSTNADER	-80 450	-79 141	-87 400	-87 400

Nämndens intäkter är 5,2 mnkr och bruttokostnader är 92,6 i budget 2019 vilket innebär en nettokostnadsbudget på 87,4 mnkr. För plan 2020 och 2021 kan volymer för musikskolan öka. Utveckling av volymerna kommer att göras via månadsuppföljningar under 2019. Indexuppräknig har skett generellt med mellan 1- 2 % förutom för lokaler där indexuppräknig skett med 1,5 %. Under avsnitt 11. Förändringar i förhållande till budget 2018 finns mer detaljer.

Verksamhetsområden	Budget 2018			Utfall 2018	Budget 2019		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd	-440	0	-440	-436	-504	0	-504
Stab	-10 407	0	-10 407	-10 609	-8 547	0	-8 547
Bidrag till föreningsverksamhet	-4 884	0	-4 884	-4 828	-5 209	0	-5 209
Allmän fritidsverksamhet	-1 610	0	-1 610	-1 461	-1 366	0	-1 366
Simhallar	-6 620	1 780	-4 840	-5 409	-3 830	0	-3 830
Sport- och friluft	-15 474	0	-15 474	-3 860	-23 577	0	-23 577
Fritidsgårdar	-12 073	0	-12 073	-16 426	-12 954	0	-12 954
Bibliotek	-13 140	0	-13 140	-12 072	-13 677	0	-13 677
Kultur samt bidrag	-6 862	877	-5 985	-13 081	-7 832	963	-6 869
Musikskola	-16 340	4 743	-11 597	-10 959	-15 103	4 238	-10 866
Summa	-87 850	7 400	-80 450	-79 141	-92 600	5 200	-87 400

Ovan redovisas bruttokostnader, intäkter och nettokostnad för respektive verksamhetsområde. I förhållande till Kommunfullmäktiges ram finns en avvikelse om 1,8 mnkr för både kostnader och intäkter. Denna avvikelse mot kommunfullmäktiges ram är en justering som beror på en förändring av hantering av hyreskostnader inklusive vatten och värme för simhallen.

2 Mål- och resultatstyrning

Kommunens vision är att vara länets mest attraktiva skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, starta företag i och besöka; en skärgårdskommun i världsklass. Kommunfullmäktige har fastställt sju inriktningsmål för mandatperioden:

- Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.
- Ekonomi i balans.
- Stark och balanserad tillväxt (Tillväxten ska vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar)
- Österåker ska vara den bästa skolkommunen i länet.
- Österåker ska erbjuda högsta kvalitet i omsorgen för äldre och människor med funktionsnedsättning.
- Trygg miljö
- Österåker skall utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.

Kommunfullmäktige har vidare uppdragit åt nämnderna att i sin tur ta fram resultatmål utifrån inriktningsmålen. Kultur- och fritidsnämndens föreslagna resultatmål utifrån inriktningsmålen är att:

- Kommunens invånare och besökare ska i de kommunala idrottsanläggningarna uppleva att de får ett trevligt bemötande samt att anläggningarna är säkra, hela och rena
- Kultur och fritidsnämnden ska verka för ett varierat och allsidigt kulturutbud med hög kvalitet.
- Nämnden ska inte redovisa någon negativ budgetavvikelse vid bokslut.
- Nämnden ska verka för att de anläggningar som byggs fungerar för såväl skolans som fritidens behov.
- Den upplevda tillgängligheten till kommunens kultur och fritidsanläggningar ska öka.
- Kultur och fritidsnämnden ska verka för att folkbiblioteket erbjuder hög tillgänglighet avseende öppettider och tillgång till medier, aktiviteter och program.
- Andelen unga som alltid känner sig trygga inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde ska öka.
- Förbättra möjligheterna att arbeta långsiktigt och strategiskt med kulturmiljöfrågorna i Österåkers kommun.
- Stimulera till att verksamheter och föreningar inom nämndens område bedriver aktiviteter med hänsyn till miljön.
- Kommunen ska erbjuda ett rikt och mångfacetterat kultur- och fritidsliv

I Österåkers kommun bedriver ideella föreningar kultur-, idrotts- och friluftaktiviteter. Till detta kommer också det ökade antal kommuninnevånare som ägnar sig åt spontana och oorganiserade aktiviteter. Med sin unika livsmiljö kan kommunen erbjuda en mångfald av fritidsaktiviteter för alla, oberoende av ålder, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Ett rikt fritidsliv främjar folkhälsan hos invånarna, på fysisk, psykisk och social nivå, och bidrar även till att göra kommunen attraktiv att flytta till eller besöka. Österåkers varumärkesplattform lyder, ”Den kommun i Stockholms län som har det rikaste fritidslivet i skärgårdsmiljö”. Det vill säga - Österåker ska uppfattas som en plats som har ett brett och kvalitativt utbud av aktiviteter och sysselsättningar för fritiden inom såväl kultur, som idrott och övrigt föreningsliv. Detta har en direkt koppling till den övergripande visionen för Österåker 2020. Fritidsutbudet är av största vikt när man väljer att flytta till, bo och verka i en kommun. Fritidsutbudet i det organiserade föreningslivet bidrar till nätverkande, socialt sammanhang, och demokratiskolning som bidrar till framtidstro, mångfald och öppenhet.

2.1 Aktiviteter för måluppfyllelse

2.1.1 Kultur

Tillgång till konst och kultur är en viktig kugge för Österåkers utveckling mot visionen om att bli en skärgårdskommun i världsklass. För att stärka den lokala identiteten är det viktigt att historia, traditioner, seder och bruk kopplas till vår samtid - framtidens kulturarv.

Aktiviteter i budget 2019 och plan 2020-2021 syftar till att stödja de sju inriktningsmålen och Kultur- och fritidsnämndens resultatmål och verkar för att:

- Ge ideella kulturföreningar goda förutsättningar för sin verksamhet
- Utveckla och tillgängliggöra Kulturknutens lokaler.
- Stimulera barn och ungas eget skapande och kulturutövande
- Erbjud ett attraktivt subventionerat kulturutbud mot förskola och skola.
- Ökad tillgängligheten till kultur för personer med funktionsnedsättning
- Uppmärksamma kommunens offentliga konst och kulturmiljöer
- Erbjud en biblioteksverksamhet av hög kvalitet
- Erbjud musikskoleverksamhet

Som särskilda uppdrag i budget 2019 har Kultur och fritidsnämnden fått i uppgift att utreda förutsättningar för att organisera kulturskola och dess finansiering i samråd med budget och kvalitetsenheten. Ett annat uppdrag är att utreda genomförandet av en kulturvecka under sommartid. I samband med detta kommer förvaltningen även att undersöka möjligheterna till sommarscen på Ekbacken.

Kulturknuten

Kulturknuten är samlingsnamnet på ett antal lokaler som används och hyrs ut för kulturverksamhet. Kulturknuten omfattar bland annat Berga teater, Bergagården och dansstudio. Även Österåkers bibliotek räknas till Kulturknuten. Här samverkar Kultur- och fritidsnämnden med förskolor, skolor, föreningsliv, organisationer och entreprenörer inom kulturfären genom att arrangera program och verksamheter inom skilda genrer som teater, dans, musik, musikal, litteratur, konst och film samt föreläsningar.

Kultur för barn och unga

Kultur- och fritidsnämnden har flera verksamheter som syftar till att ge barn och unga tillgång till kultur och eget skapande:

- Ett subventionerat utbud av scenkonst och film under förskoletid och skoltid.
- Film i Österåkers förvaltningsövergripande arbete kring film ger unga personer möjlighet till eget skapande såväl som möjligheten att se kvalitetsfilm. På så sätt skapas en fördjupad kunskap och förståelse för film och bildmässig kommunikation. Film i Österåker ger möjlighet att delta i skolbio, låna filmteknik som en form av talangutveckling på fritiden, delta i filmverkstäder under skoltid, sommarjobba med film, delta i filmskapande på

fritiden, visa sina egna filmer under en filmgala. KFF samverkar genom Film i Österåker med näringslivsenheten och Fritidsgårdarna i Österåker.

- Kultur- och fritidsnämnden utgör ett konsultativt stöd till alla skolor i kommunen i planeringen av deras Skapande skola-aktiviteter.
- Kultur- och fritidsnämnden sluter avtal respektive överenskommelse med utförare av musikskola i kommunen samt administrerar kundvals-system för musikskola.
- Arrangera och stödja andra arrangörer av offentlig kultur för barn och unga, samt ge möjlighet till eget skapande för barn och unga.

Kulturmiljö

Österåkers kommuns kulturmiljöprogram från 1998 har behov av att revideras. Ett reviderat kulturmiljöprogram är viktigt för Österåkers kommuns utveckling när det gäller bostadsbyggande och annan samhällsutveckling.

Den fornvårdsplan som beslutades av KFN hösten 2018 innebär vård och tillgängliggörande av utvalda fornlämningar på kommunal mark. Ett föråldrat skyltbestånd byts ut och fyra platser, kuckubacken, Skånsta gravfält, ett bronsåldersröse i Spånlot samt Biskops Tuna förstärks ur tillgänglighetssynpunkt med början 2019. Insatserna är främst inom tätbebyggt område och innebär ökad trygghet i park- och grönområden då sly och buskage tas ned.

Biskopstuna, f.d. Tunaborgen, är föremål för fortsatta arkeologiska utgrävningar 2019-2020. Skyddstaket över Biskopstuna har vid besiktning uppvisat brister i konstruktion och säkerhet och måste åtgärdas så att det inte kollapsar under snö eller skadas av blåst. Kostnader och finansiering måste utredas lämpligen tillsammans med frågan om hur platsen kan bli ett attraktivt besöksmål i kommunen.

Norrö tingshus är i behov av renovering. En framtida användning av Norrö Tingshuset behöver utredas då nuvarande hyresgäst Österåkers hembygds- och fornminnesförening gjort klart att de inte är intresserade av ett förlängt hyreskontrakt. I utredningen bör även ekonomiska driftsaspekter lyftas fram för att beaktas i budgetprocessen.

En framtida användning av Slussvaktarbostaden vid Åkersbro behöver också utredas, med hänsyn taget till ekonomi när det gäller drift. Med dess läge i kärnan av riksintresset för kulturmiljö Åkers kanal är det en plats med stor potential som en mötespunkt och besöksmål för kommuninvånarna.

Konst

Österåkers kommun har drygt 1200 konstverk i sin ägo som Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för. Dessa är utplacerade i kommunala lokaler och utomhusmiljöer. Under 2019 kommer skötselansvisningar av fast utomhuskonst att sammanställas och beställas. Utomhuskonsten kommer att uppdateras på kommunens GIS-karta. Ett konstprogram som beskriver plan för placering av fast konst i stadspark Åkers kanal och är giltigt 2019-2021, säkerställer parkens status som "Österåkers utomhusgalleri".

2.1.2 Österåkers bibliotek

Bibliotekens verksamhet formas av besökarnas behov, vilka i sin tur påverkas av omvärldsfaktorer så som digitalisering, minskat intresse för läsning och medborgarnas allt större behov av information och hjälp för att kunna orientera sig bland samhällets funktioner. Bibliotekens funktion idag kan liknas vid en torgplats eller ett närsamhälles reception dit medborgarna söker sig för att dels söka litteratur och andra kända biblioteksrelaterade tjänster, men också för att få hjälp med många icke-biblioteksrelaterade frågor.

Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov och de ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning samt verka för ett långsiktigt hållbart samhälle. Dessutom ska biblioteken främja litteraturens ställning och intresset för läsning, bildning, upplysning, utbildning och forskning - bibliotekens roll som en aktör för det s.k. icke-formella lärandet är stark. Detta gäller områden som språkutveckling, läsfärdigheter och digitala färdigheter. Kulturell verksamhet i övrigt har också sin roll att spela på biblioteken.

Utbudet av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet, vilket ska befastas i en medieplan.

Programverksamheten fortsätter att utvecklas för att göra biblioteket än mer intressant för besökare och bidra till måluppfyllelsen. Biblioteket kommer att fortsätta att erbjuda digital utbildning för att höja kompetensen för intresserade kommunmedlemmar. ”Mer öppet” på Ljusterö bibliotek startade hösten 2018, verksamheten innebär att invånarna får tillgång till biblioteket fem dagar per vecka. Biblioteket på Ljusterö är bemannat två dagar per vecka.

2.1.3 Musikskolor

Musikskolan är en frivillig verksamhet där kommunens barn och ungdomar får lära sig att spela instrument, enskilt och tillsammans i orkester, band, sjunga i kör eller solosång. Att lära sig spela ett instrument eller sjunga och att musicera med andra är något man har glädje av hela livet. Undervisningen är öppen för elever under hela grundskole- och gymnasietiden.

Österåkers kommun har för närvarande tre upphandlade utförare av musikskoleverksamhet samt en musikskola i egen regi.

En ny upphandling av musikskola har genomförts under 2018 och tre utförare utöver kommunens egen musikskola kommer att erbjuda musikundervisning från och med höstterminen 2018. Avtalet sträcker sig två år framåt i tiden med möjlighet till förlängning ytterligare ett plus ett år, alltså maximalt i fyra år.

2.1.4 Idrott- och fritid

En stor del av Kultur- och fritidsnämndens idrotts- och fritidsverksamhet handlar om att skapa mötesplatser för barn- och unga, ge ideella föreningar möjlighet att verka samt att värna om allmänhetens möjligheter att bedriva friluftsliv.

Vid sidan av skolan är det fritidsgårdarna och de ideella föreningarna genom deras organiserade verksamhet som möter våra barn- och ungdomar. Genom föreningslivet lär sig barn- och ungdomar demokratiska principer, hur en demokrati fungerar och etiskt förhållningssätt till andra människor och det blir en mötesplats för barn och ungdomar med olika bakgrund. Här skapas kontakter, nätverk och relationer som många gånger varar livet ut. Merparten av alla föreningar är idrottsföreningar och idrottsrörelsen har antagit Strategi 2025, som för idrottsföreningarna innebär en resa mot en mer nyfiken, välkomnande och utvecklande idrott där fler blir motiverade att hålla igång hela livet.

Friluftsliv ger upplevelser som sträcker sig bortom de organiserade mötesplatserna. Naturen är en stödjande och hälsofrämjande miljö och viktig ur ett folkhälsoperspektiv för barn och unga såväl som för äldre. Friluftsmiljöerna kan användas för utomhuspedagogik vilket stärker miljöengagemanget och det intellektuella tänkandet. Möjligheter till friluftsliv fungerar även stärkande för kommunens varumärke och är ett medel att uppnå ekonomiska effekter och regional utveckling bland annat genom naturturism.

Aktiviteterna i budget 2019 och plan 2020-2021 syftar till att stödja de sju inriktningsmålen och Kultur- och fritidsnämndens resultatmål och verkar för att:

- Ge ideella föreningar bra möjligheter att utveckla sin verksamhet.
- Stödja samverkan mellan skola, fritidsgårdar och föreningsliv.
- Utveckla och tillgängliggöra kommunens friluftsområden
- Öka trygghetskänslan hos fram för allt barn och ungdomar samt äldre och personer med funktionsnedsättning.
- Verka för att de nya anläggningar som uppförs av kommunen byggs med hänsyn till miljön
- Arbeta tillsammans med kommunens föreningar för en utveckling i enlighet med kommunens miljömål, Barn- och ungdomspolicy för Österåkers kommuns samt idrottsrörelsens Strategi 2025.

Som särskilda uppdrag i budget 2019 har Kultur och fritidsnämnden fått i uppdrag att utvärdera Skånsta Ryttares fastighet i samråd med KS. Uppdrag att utreda om det finns behov av att hålla Solskiftebadet öppet sommartid för människor med funktionsvariation. För samma målgrupp ska även möjligheterna till halverad avgift för ridning utredas.

Föreningslivet

I nära samarbete med föreningar ska kommunen stimulera det arbete de bedriver. Detta sker genom att bidra verksamheter efter fastslagna kriterier samt även att följa upp de verksamheter som är bidragsberättigade.

Under 2019 fokuserar vi på att finna former för utvecklad dialog med föreningslivet.

Kommunen projekterar för och bygger ett flertal anläggningar som är i olika skeden i sina processer. I processerna utvecklar vi dialog med föreningarna samt deras förbund för att bygga en långsiktighet och träffsäkerhet kring utvecklingen av anläggningsförsörjningens utveckling.

Trygga mötesplatser

Genom dialog med föreningslivet, samverkan med Stockholmsidrotten, utbildningsinsatser samt genom bidrag ska KFF verka för att mötesplatser för barn och unga i kommunen aktivt arbetar för att övergrepp, kränkningar och mobbning inte ska förekomma.

Idrottens och fritidens arenor

Särskilt fokus sätts på strategi och mål för idrottens arenor (lokaler, mark m.m.) i samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen samt Kommunstyrelsens kontor.

Viktigt är att i budgetarbetet beakta kostnader för drift av nya anläggningar.

Kartläggning av föreningarnas och skolans nuvarande anläggningssituation, samt framtida behov, ska ligga till grund för det långsiktiga målarbetet.

För de anläggningar som projekteras under 2018 och beräknas vara färdiga inom en tvåårsperiod ska det prioriteras att ta fram anvisningar för användare och för skötsel. Detta gäller för närvarande ny friluftarena, multihall samt fotbollstält.

Friluftsliv

SBF investerar men driftsbudget för nyanlagda badplatsers inventarier /bryggor/ramper/stigar behövs. Vi förutser behov av ökad skötsel sommartid på de kommunala baden på grund av en ökad belastning när kommunen växer med fler människor. Sop och städhanteringskostnader ökar och en hundbadplats har länge efterfrågats.

Spåren skulle behöva nyanläggas och markfrågor behöver lösas, bland annat när det gäller skogen vid Domarudden där våra spår finns. En utvecklingsmöjlighet för Domarudden är att utvecklas till att få ett pedagogiskt naturrum.

Det är viktigt att tänka på att driftsbudget för skötsel tillsätts när nya områden eller anläggningar skapas. Domarudden behöver renoveras när det gäller avloppsanläggning, skyltning, grillplatser, bryggor med mera.

Under 2018 anlades ett nytt MTB-spår i Hacksta friluftsområde. Under tiden spårerna sätter sig kommer behov av justeringar och kompletteringar behövas under 2019 samt att spåret kommer innebära ökade kostnader i drift.

Den naturis-utredning som genomfördes under 2018 leder till ökad medvetenhet om säkerhet och tillgänglighet, vilket innebär en något ökad vinterskötsel som innebär ökade driftskostnader som måste beaktas i budgetarbetet.

Friluftstrategi

Under 2019 kommer Kultur och fritidsförvaltningen samverka med övriga kommunala instanser kring förstudie för framtagandet av en friluftstrategi.

2.1.5 Bidrag till föreningslivet

Österåkers kommun stödjer idrott, fritid och kultur i kommunen bland annat genom föreningsbidrag som kan sökas från Kultur och fritidsnämnden.

De bidrag som idag betalas ut från Kultur- och fritidsnämnden är Bidrag till Kultur för äldre, Aktivitetsbidrag, Anläggningsbidrag, Kulturevenemangsbidrag, Studieförbundsbidrag, bidrag för Ungas egen organisering, Inkluderingsbidrag och Lovbidrag.

Vad utredningen mer påvisat är att föreningslivet, som nu står inför ett stort förändringsarbete, förlorar sina medlemmar allt tidigare och fram för allt flickor. Andra frågor är att det ser olika ut i olika delar av kommunen till exempel i skärgården.

Efter att nu bidragsöversynen är genomförd kan fler bidrag komma till som aktiviteter för att uppnå mål. Varje år delar kommunen ut ett kulturpris till en grupp, person eller förening, bosatt eller född i kommunen, som gjort en särskild insats inom något kulturellt område.

Som en ökad service till medborgarna ska Kultur- och fritidsnämnden verka för att förenkla bidragsansökan genom digitalisering samt att verka för en tydlig information.

2.1.6 Ung i kommunen

Att stärka förtroendet för demokrati, politik och möjligheten att påverka ligger i fokus för ungdomslotsens arbete.

Kommunen har gjort LUPP, lokal uppföljning av ungdomspolitiken, vid tre tillfällen sedan 2010. 2019, inför att LUPP ska göras igen, ser vi över och effektiviserar hur vi arbetar med enkäter och deras resultat i samverkan med övriga förvaltningar som gör enkäter riktade mot samma målgrupp.

Arbetet med att implementera Barn- och ungdomspolicy för Österåkers kommun pågår vidare. FNs barnkonvention blir lag 1 januari 2020, något som påverkar detta arbete.

Kommunens Ungdomsråds engagemang ska stimuleras och arbete med att identifiera andra forum där ungdomar kommer till tals är ständigt pågående. Kommunens Sommarlovsverksamhet Sommarklubb, vilken idag genomförs med statligt bidrag, erbjuder gratis sommarlovsaktiviteter och lyfter samtidigt de yngre barnens åsikter, tankar och upplevelser. 2019 blir sista året verksamheten görs med statligt bidrag, förutsatt att bidraget finns med i riksdagens budget för 2019. Kultur- och fritidsnämnden vill se över möjligheterna att permanenta verksamheten.

2.1.7 Fritidsgårdar

Fritidsgårdsverksamhetens målgrupp är ungdomar 13-20 år. Den öppna verksamheten ska under fria former underlätta och ge utrymme till ungas möten och aktiviteter. Verksamheten är frivillig och öppen för alla.

Verksamheten ska ha sin grund i ungas intressen, behov och drivkrafter och bygga på ett främjande och inkluderande förhållningssätt där de unga blir sedda och bekräftade på ett positivt sätt.

- Fritidsgårdarna ska vara väl fungerande mötesplatser för ungdomar.
- Tillgängligheten ska vara hög utifrån ungas önskemål och behov.
- Möjlighet till medskapande och inflytande på ungas villkor ska finnas.
- Unga ska uppleva trygghet och få ett respektfullt bemötande i verksamheten.

Nämnden vill utreda möjligheterna att utöka Bergagårdens öppettider att omfatta även söndagar och vill att en utredning visar kostnaderna för detta.

Fältgruppen ingår i enheten och arbetar uppsökande utifrån ett fritidsperspektiv. I gruppens arbete ingår att samverka med skola, föreningsliv och övriga samhällsaktörer. Gruppen arbetar utefter ett främjande perspektiv. En viss förstärkning av budget för fältgruppens verksamhet har tillkommit i 2019 års budgetsatsning.

Beställaruppgifterna

Kultur och fritidsnämnden har ansvar för överenskommelser och avtal med interna och externa parter. Detta innebär bland annat att följa upp och vid behov revidera överenskommelser med Produktionsstyrelsen, samt följa upp och teckna avtal med externa leverantörer inom Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde. De områden som idag är aktuella är följande:

- Drift-, skötsel- och underhåll av kommunens sport- och friluftsanläggningar, vandringsleder och badplatser.
- Domaruddens friluftsgård.
- Verksamhetsdriften vid kommunens fyra fritidsgårdar.
- Fältgruppens verksamhet.
- Fritidsverksamhet för barn- och unga med funktionsnedsättning.
- Avtal för drift av simhallar
Följa upp det avtal kommunen har med driftsentreprenör av kommunens badanläggningar.
- Musikskolor
Följa upp avtalen med upphandlade leverantörer av musikskoleverksamhet.

3 Strategiska styrtal

Styrtalen nedan visar befolkningsprognoser för 2016-2019 samt utfall av befolkningsstatistik för olika åldersgrupper samt totalt i kommunen. Volymer och nyckeltal för olika verksamheter samt tidigare utfall.

STYRTAL	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Kultur o fritid	2017	2018	18 (sep)	2019	2020	2021
Befolkningsprognos						
Antal invånare i åldern 3-20 år	10 687	10 609	10 979	11 259	11 542	11 767
Antal invånare i åldern 7-20 år	8 338	8 567	8 598	8 783	8 971	9 167
Totalt antal invånare	44 130	45 557	45 261	46 399	47 539	48 671
Utnyttjandegrad						
Musikskolan 7-20 år	17%	18%	15%	15%	15%	15%
Volym						
Musikskolan, antal elever	1 399	1 525	1 311	1 350	1 375	1 400
Musikskolan, antal kurser	1 901	1 982	1 877	1 930	1 930	1 960
Biblioteket:						
Bokade aktiviteter innan öppning	56	50	60	50	50	50
Program och aktiviteter	377	450	450	450	500	550
Öppetimmor	3 434	Utgår från 2018				
Bemannade öppetdagar /år HB samt filialer		475	475	475	475	475
Varav obemannade Meröppet dagar i veckan (införs på Ljusterö ht 2017)		5	5	5	5	5
Antal bemannade öppetimmor ord. vecka på HB och filial efter kl.18 samt helg.		13	13	13	13	13
Besök	151 000	190 000	190 000	215 000	200 000	200 000
Utlåning	120 500	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Varav e-lån	4 925	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Föreningsbidrag: Antal sammankomster	32 295	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000
Föreningsbidrag: deltagartillfällen *)	339 232	320 000	340 000	340 000	340 000	340 000
Fritidsgårdar, öppetim/vecka Vt/Ht (Ej)	134	131	131	131	131	131
Fritidsgårdar, antal besök	61 000	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Fritidsgårdar, Unika besökare	1 413	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
Nöjda med verksamhet/öppettider	97%	85%	85%	85%	85%	85%
Simhall, antal besök	100 812	91 000	100 000	105 000	105 000	105 000
Simskola totalt antal tillfällen	11 530	10 600	11 500	11 500	11 500	11 500

*) avser period 2016/17 för utfall 2017

4 Plan för konkurrensprövning

Verksamhet	Konkurrensprövning	Kommentar
Musikskola	Konkurrensutsatt	
Simhallar	Konkurrensutsatt	
Fritidsgårdar	Ej konkurrensprövad	Överenskommelse med Produktionsstyrelsen
Sport- och friluft - Idrottsanläggningar	Ej konkurrensprövad	Överenskommelse med Produktionsstyrelsen
Sport- och friluft - drift spår och leder, bad	Konkurrensutsatt	
Bibliotek	Ej konkurrensprövad	Egen regi inom KFN

5 Program för uppföljning och insyn

Ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag från Kultur- och fritidsnämnden har arbetats fram. Aktuella verksamheter är utförare av musikskola samt simhallarna. Uppföljning med BeFair som driver simhallarna har förvaltningen regelbundna avstämningsmöten med, ca 4 ggr per år. En verksamhetsberättelse från utföraren lämnas varje år där bl.a. antal besök i simhallen redovisas. Uppföljning i musikskoleverksamheten kommer att ske enligt fastställd plan

6 Digitaliseringsplan

Som en ökad service till medborgarna ska Kultur- och fritidsnämnden verka för att förenkla bidragsansökan genom digitalisering samt att verka för en tydlig information.

Bibliotekens verksamhet formas av besökarnas behov, vilka i sin tur påverkas av omvärldsfaktorer så som digitalisering, minskat intresse för läsning och medborgarnas allt större behov av information och hjälp för att kunna orientera sig bland samhällets funktioner. Bibliotekens funktion idag kan liknas vid en torgplats eller ett närsamhälles reception dit medborgarna söker sig för att dels söka litteratur och andra kända biblioteksrelaterade tjänster, men också för att få hjälp med många icke-biblioteksrelaterade frågor. Kultur- och fritidsnämnden ska följa SKLs arbete med upphandling av kommungemensamt bokning och bidragssystem.

7 Lokaler

För Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är ändamålsenliga och tillgängliga lokaler av största vikt. För de anläggningar som nyanläggs är tillgängligheten en självklarhet, men för de äldre anläggningarna behövs en tillgänglighetsanalys genomföras och en plan för tillgänglighetsarbetet upprättas vilket bör beaktas i budget.

Idrottsanläggningar

Det är klart att det i Österåkers kommun finns ett underskott av lokaler anpassade för främst idrott, men även övriga samlingslokaler. Därför har kommunen också initierat ett antal utredningar för att se över möjligheterna att investera och bygga nytt. Samtidigt ska befintliga lokaler också underhållas och optimeras.

Budosporter har tillsammans mellan 600-800 medlemmar och de är i dagsläget utspridda i kommunen i olika lokallösningar. Några mer permanenta än andra. Några hyr in i sig i privata och kortsiktiga alternativ då det inte är möjligt att hyra halltid i idrottshall på grund av att mattorna bör ligga permanent. Budo är därför en av de idrotter som på kort sikt har störst behov av lokaler.

Det finns en uttrycklig önskan kring ökat öppethållande av Ishallen- minst totalt ytterligare 16 veckor per år, helst året runt is. Önskan är också att kunna ha föreningstaxa under alla tider (idag är det föreningstaxa endast högsäsong). I och med att kylsystemet bytts ut är året runt drift möjlig men byggnadernas ventilation behöver ses över och om möjligt anpassas till ökad drift. Även andra upprustningsbehov föreligger så som byten och flytt av sarg mm. En omfattande och kostsam anpassning som bör beaktas i budget framöver.

Statusen på kommunens konstgräsplaner behöver inventeras, och det kan vara aktuellt att byta ut vissa. Miljökraven har ökat och det är sannolikt att ökade kostnader kommer att uppstå i och med detta. Ökad tillgänglighet i alla anläggningar- en plan måste till för att få fart i detta arbete. I och med skärpta lagkrav

KFN skulle gärna vilja göra en satsning på ett grundligt värdegrundsarbete för att minska förstörelse och få alla att vara mer rädda om kommunens egendom, förstörelsen kostar mycket pengar och är omfattande.

Fritidsgårdarna

Fritidsgårdsverksamhet i kommunen bedrivs av Produktionsstyrelsen i lokaler som ägs av Armada. Bergagårdens lokaler har behov av ombyggnad, entrén bör placeras på andra sidan huset för att öka tillgängligheten och personalens uppsikt över besökarna.

Bibliotek

En av bibliotekens centrala funktioner är att vara en serviceinstans som är öppen för alla och det ska vara en plats som gör skillnad. Invånarna ska känna sig trygga i bibliotekens lokaler och de ska känna sig stolta över sina bibliotek. Med i snitt 400 besökare per dygn på huvudbiblioteket, används bibliotekets resurser flitigt. Under en längre period har huvudbiblioteket drabbats av skadegörelse på möbler, även en del elektronisk utrustning har stulits. Den offentliga miljön

behöver kunna hålla en viss standard för att vara en trygg plats och för att inte mer vandalisering ska genereras. Insatser behövs kontinuerligt göras så att medlemmarna i kommunen ska kunna erbjudas en trygg, modern och kvalitetssäkrad miljö och service.

8 Taxor och avgifter

I nämndens budgetförslag ingår förslag till taxor och avgifter för år 2019.

9 Riktade bidrag

Från Socialstyrelsen och Kulturrådet har Kultur- och fritidsnämnden sökt och erhållit bidrag från 2017 och 2018 och planerar att söka även 2019. Bidragen söks årligen.

10 Internkontrollplan

Både policy och riktlinjer för internkontroll har uppdaterats och tagits av Kommunfullmäktige. Nämndernas internkontrollplaner ska fokusera på resultatmål och resultatindikatorer inför 2019.

11 Förändringar i förhållande till budget 2018

Indexuppräknings har skett generellt med mellan 1- 2 % förutom för lokaler där i indexuppräknings skett med 1,5 %. Kultur- och fritidsnämndens ram har förstärkts med ca 7 mkr jämfört med föregående års budget innan justering om 1,8 mkr för simhallen. Denna justering mellan intäkter och kostnader beror på en förändring i hantering av hyreskostnader inklusive vatten och värme för simhallen. Tre engångssatsningar i 2018 års budget har återtagits med totalt 600 tkr och en effektiviseringsplan har tagits fram för att minska kostnader inom budgetramen med 400 tkr till 2019.

Budget 2018	Brutto	Intäkter
Belopp anges i tkr	-87 850	7 400
Indexuppräknings	-950	150
Engångskaraktär för 2018	600	
Effektivisering	400	50
Lägre kapitalkostnader	100	
Friidrottsanläggning (del av hyra)	-4 725	
Idrottshall Skärgårdsstad (del av hyra)	-1 375	
Musikskolan (volym)	1 400	-600
Ökat föreningsbidrag	-250	
Fritidsfältassistenter mot mellanstadiet	-700	
Utökad drift för ishallen	-500	
Drift för friidrottsanläggning	-300	
Bidrag till skatemill	-100	
Ljusterö IP	-100	
Pott för spontanansökningar	-50	
Justering simhallen	1 800	-1 800
Budget 2019	-92 600	5 200

12 Utveckling och förändring

12.1 Information och kommunikation

Österåkers kommun fortsätter att expandera och locka nya invånare. Något som höjer förväntningarna på nöjes- och fritidsmöjligheter bland kommunmedborgare i alla åldrar. En av Kultur- och fritidsnämndens huvuduppgifter är att förse allmänheten med ständigt uppdaterad och attraktiv information i rätt kanaler om kommunens kultur- och fritidsmöjligheter. En programgrupp bestående av personal från biblioteket och kultursekreterare från KFF har bildats för att samordna informationen om de olika kulturhändelserna i kommunen.

12.2 Kultur

Antalet barn och unga ökar i kommunen vilket ökar efterfrågan på scenkonst för förskola

Österåkers bibliotek

För att stödja en utveckling av biblioteken och en anpassning till biblioteksplanen beslutad av KF 2015-10-26, kommer biblioteket försöka möta behovet av ökade personella resurser, samt utvärdera ”Mer öppet” på Ljusteröfilialen.

Det finns ett ökat behov av digital kompetens hos samhällsmedborgarna som biblioteket arbetar med att möta på olika sätt. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2018 att Kungliga biblioteket (KB) tillförs 25 miljoner kronor årligen under tre år. Syftet med satsningen är bland annat att förbättra medborgarnas förutsättningar för ökad digital kompetens och att stärka förmågan till källkritik. KB ska under 2018 till 2020 stödja de *regionala* biblioteksverksamheterna och Regionbiblioteken håller på att kartlägga *folkbibliotekens* kompetenser och möjligheter till att fungera som en arena för att utbilda medborgarna i ökad digital kompetens och att stärka förmågan till källkritik. Här kommer folkbiblioteken att spela en viktig roll, att vara med i medborgarnas livslånga lärande för att kunna möta samhällets nya krav, både vad gäller källkritik och kunskap om att använda de digitala verktygen. Biblioteken i Österåker har påbörjat arbetet med att möta behoven, genom att erbjuda olika aktiviteter som berör digital kunskap och källkritik. Kärnverksamheten kommer att breddas, och det är svar på invånarnas behov, som biblioteken ska möta.

Fornlämningar

I den nya Fornvårdsplanen som KFN beslutade om hösten 2018 pekas möjligheten ut att använda flera tekniska lösningar för att förmedla kunskap om historiska platser.

Gottsundaborgen, Valsjöskogen i Tråsättra, Skånsta gravfält och Biskopstuna är platser där en satsning på VR- film eller animeringar skulle kunna ge en fördjupad upplevelse av platserna. I Valsjöskogen skulle platsen nära den uppmärksammade arkeologiska undersökningen 2016 kunna användas för att berätta säljägarnas historia.

Kulturhistoriska miljöer

Brottö kulturresevat på Ingmarsö har möjlig potential att utvecklas till ett besöksmål i Skärgården, detta bör undersökas.

Länsmansgårdens ambitiösa verksamhet som nämnden idag stödjer med olika projektbidrag, bör ha möjlighet att få stöd av SLL (Stockholms läns landsting). Detta i kombination med ett eventuellt utökat verksamhetsstöd från KFN skulle möjliggöra en stabil och långsiktig verksamhet som inte bara förlitar sig på ideella krafter.

Roslags-Kulla hembygdsförening är nu åter aktiv efter 20 års vila, Jan-Ersgården i Boda är deras hembygdsgård där man kommer att samverka med Stockholms läns hembygdsförbund för att bl.a. anordna byggnadsvårdsläger. De kan behöva stöttning från kommunen.

Konst

- En skötselplan för utomhuskonst bör upprättas.
- Regler och riktlinjer kring konstinköp bör fastställas.

12.3 Idrott- och fritid

Stöd till föreningsliv

För ett väl fungerande föreningsliv behövs olika stöd där bidrag är ett. Med bidrag kan också kommunen stödja föreningarna att bedriva verksamhet på ett sådant sätt att det också gynnar kommunens utveckling. Bidrag är dock inte den enda stödformen för föreningslivet utan det är också Kultur- och fritidsförvaltningens stöd, där föreningar får hjälp med utbildningsinsatser, utvecklingsarbete och att bilda nätverk med andra aktörer, t.ex. skolan.

I och med Riksidrottsförbundets utvecklingsplan; Strategi 2025, genomgår idrottsrörelsen stora förändringar. Kommunen är en part i detta förändringsarbete och tar ansvar för att möjliggöra förändringar som ska leda till ett mer inkluderande och jämställt föreningsliv och inspirera till ett livslångt idrottande.

Framåt ses medlemskapet i föreningsliv som fortsatt önskvärt. Men en ökad befolkning och ett samhälle i förändring kommer kräva en mer flexibel syn på hur stödet till föreningslivet ska se ut. Fler bidragsformer kan komma behöva utvecklas för att möta nya utmaningar.

Anläggningar

Huvudansvaret för kommunens anläggningar ligger sedan årsskiftet 2014/2015 på Kommunstyrelsen genom samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF). SBF genomför en kartläggning tillsammans med Kultur- och fritidsnämnden kring vilka anläggningar som berörs samt vilket investerings- och reinvesteringsbehov som föreligger.

Kultur- och fritidsnämnden har ansvar för att lyfta de investerings- och reinvesteringsbehov som föreligger inom nämndens ansvarsområde.

För framtiden så behövs det i samband med att skolor etableras också idrottsanläggningar, fullstora om så är möjligt, planeras. Detta ställer stora krav på ytor i exploateringsområden. I takt med att anläggningar utvecklas så kommer också driftskostnader öka.

Ung i kommunen: 1 januari 2020 blir FNs barnkonvention svensk lag och vilka konsekvenser detta kommer att få är idag oklart. Utbildningsinsatser kommer dock bli nödvändiga. Tydlig kommunikation med föreningar och andra aktörer i kommunen som jobbar med, eller på olika sätt erbjuder verksamhet för barn och unga kommer att behövas.

Nämnden har under året sett behov av ökat antal fritidsledare i fält, vilket också beaktats i budget och budgeten har förstärkts med 700 000 kronor för fler fritidsledare i fält riktade mot barn i yngre åldrar.

12.4 Idrott och friluftsanläggningar

Utmaningarna är att i en växande kommun med exploatering säkra rekreativsområden samt att även utveckla och få fler målgrupper att samsas kring våra gemensamma miljöer. Ett ökat nyttjande av kommunens friluftsområden kräver också ett ökat underhåll. Vidare behöver också överenskommelser träffas med privata markägare för att säkra kommunala rekreativsområden. En långsiktig lösning för kampsportens behov av lokaler är viktigt att finna.

12.5 Utveckling och förnyelse

Digitaliserade låssystem i de verksamhetslokaler som nämnden använder kan på sikt både förbättra effektiviteten och servicen till medborgarna. Förslaget innebär investeringar initialt.

13 Framåtblick, riskanalys

Tillgänglighetsanpassning

Från första januari 2015 skedde en förstärkning av Diskrimineringslagen där man slår fast att bristande tillgänglighet är en ny form av diskriminering. Detta innebär att den som är ansvarig för en verksamhet också är skyldig att genomföra skäligen åtgärder för att verksamheten ska vara tillgänglig för en person med funktionsnedsättning.

Inom några av nämndens verksamhetsområden finns det brister i lokalernas tillgänglighet. Kultur- och fritidsnämnden behöver påbörja ett arbete med att definiera vilka skäligen åtgärder som ska prioriteras för att verksamhet ska kunna bedrivas.

Biblioteken i Österåker fortsätter att vara en viktig aktör för medlemmarnas livslånga lärande och med arbetet att fokusera på läs- och språkutvecklande insatser, riktade främst mot de prioriterade målgrupperna.

För att kunna möta samhällets och invånarnas förändrade krav behöver biblioteken också inrikta verksamheten mot att förbättra förutsättningarna för ökad digital kompetens och att stimulera förmågan till källkritik. Vi ser ett behov av att förstärka bibliotekets verksamhet för att kunna vara en relevant mötesplats för de 400 besökare, som i snitt, kommer till biblioteket varje dag.

En trygg miljö med kompetent personal, relevant digital utrustning, digitala tjänster (e-böcker, datorer, databaser etc.), aktiviteter och föreläsare, är en förutsättning för att biblioteken ska kunna utföra sina uppdrag. Biblioteksverksamheten regleras av bibliotekslagen och det finns ytterligare uppgifter som biblioteken förväntas utföra. I samverkan med Kungliga biblioteket och

regionbiblioteken, har biblioteken ett uppdrag att säkerställa folkbiblioteken som platser för människors livslånga lärande, bl. a omfattar det digital kompetens och källkritik.

För att undvika kostsamma renoveringar av fast konst behöver samtlig fast konst omfattas av årlig skötsel och underhåll enligt skötselplan för respektive konstverk, vilket ställer ökade krav på finansiering.

Nämnden står inför en rad kommande utmaningar när det gäller ekonomi, ökad drift till följd av investeringar både i form av idrottsanläggningar, friluftsanläggningar, kulturbyggnader med mera. Det är viktigt att beakta detta i kommande budgetprocesser.

Bilagor:

- 1- Målbilaga*
- 2- Internkontrollplan*